

गत इति तद्द्रवणमनुत्थानोपहतमेव AbhinBhā. i. 277. 7 (on 6. 31); Kāvyaṅ. (He.) 73. 25; II crushed in such a way that one cannot stand up again येयम् ... गदा तथा ... सम्यक् चूर्णितं पुनरनुत्थानोपहतं कृतमूख्युगलम् ... यस्य तं सुषोषनम् Loc. 81. 8 (on 2. 10)

अनुत्थापयत् (an-utthāpayat) *adj.* [*f.* -nti] not awakening or rousing (from sleep) अनुत्थापयन्त्येव कृपया तम् ... वनौकसमेकाकिनी समुच्चलिताहमिह UdaySuKa. 135. 18; अनुत्थापयन्नेव न यथा वेत्ति कश्चिदपि तथा त्वरितमादाय व्रजामि UdaySuKa. 141. 7.

अनुत्थाय (an-utthāya) *ger.* not having stood up, not having got up भुक्त्वा चास्य सकाशे नानुत्थायोच्छिष्टं प्रयच्छेत् HirŚS. xxvi. 2. 58 (32. 23); ĀpaDS. i(2). 6. 35; अममय भृशं चास्मान्धर्मसंरक्षकानयम् । आस्तेऽनुत्थाय निर्भीतिने च प्रणमते तथा SkaandP. iii(1). 19. 22; अन्नम् ... अमोज्यम् ... समानपङ्क्तौ मुजानेषु वा यवानुत्थायोच्छिष्टं प्रयच्छेदाचामेद्रा ViraMi. (Āhnikā.) 518. 21; 519. 21.

अनुत्थासु (an-utthāsu) *adj.* not getting up देवि दर्शदनुत्थासुनरुपि त्रिप्रोपरोवतः । नृः कर्णोऽयमभ्यर्गमभ्येत धनुषः शनैः PāṇḍaC. 4. 238.

अनुत्थित (an-utthita) *adj.* [*f.* -ā] A who has not come out of (the lying-in chamber) न ... भोक्तव्यम् । ... अनुत्थितायां स्तिकायाम् HirŚS. xxvi. 5. 18 (72. 13) (but comm. उत्थानं नाम स्तिकागारे निवेशितानामुदकुम्भादीनामपनयनम्); ĀpaDS. i(5). 16. 19; BaudhGS. ii. 1. 21; BI who has not got up (from the seat) अनुत्थितेभ्यः समूहोच्छिष्टं शोधयित्वा VaikhāGS. 2. 2 (22. 10); ब्राह्मणेषु चानुत्थितेषु पितृभ्योऽनुत्थितेषु न माजयेत् BālaKr. i. 163. 5 (on 1. 253); Aparā. 550. 15 (on 1. 256); अरोहणं तर्हि अनुत्थितस्य च न संभवति ManuBh. i. 182. 8 (on 2. 202); उच्चासने स्थितं सूतमनन्तमनुत्थितम् । ... विलोक्य सः । ... नुक्रोध SkandP. iii(1). 19. 19; BII who has not woken up (from sleep) पश्चात्संवेशनं शयितस्य नायकस्य । पूर्वमुत्थानमनुत्थिताङ्गायकात् JayaMa 236. 2 (on 4. 1); BIII who has not come out of (Yogic trance) कारुणिकोऽपि ... यावदिदं वृत्तम्, इदं वर्तिष्यत इति न प्रत्येक्षते, न तावदागमो निर्मातुं शक्यते । न चैतदप्यनुत्थितस्य संभवति Kāśī. i. 133. 9 (on 2. 137); CI not appeared or arisen तन्नाथवृत्तैरपि राजपुत्रैराजकं नैव रराज राष्ट्रम् । तारासहस्रैरपि दीप्यमानैरनुत्थिते चन्द्र इवान्तरिक्षम् Saund. 1. 60; CII not appearing prominently (सिराः) याश्चाव्यध्याः व्यध्याश्चादृष्टाः, दृष्टाश्चायन्त्रिताः, यन्त्रिताश्चानुत्थिताः SuśruS. iii. 8. 3; न चाव्यधनीया यन्त्रितानुत्थिताः सिराः AṣṭāSam. i. 176. 13 (1. 36); नायन्त्रितां सिरां विष्येन्न तिर्यङ् नाप्यनुत्थिताम् AṣṭāHr. i. 27. 8; CIII which has not come out or grown प्रागस्मात्कालादनुत्थितेषु तृणेषु लोष्टपाषाणयोरन्यस्याश्च भूमेर्न विशेषे लक्ष्यते ManuBh. ii. 185. 8 (on 8. 245); CIV not manifest, latent उत्थितानुत्थितानेतानिन्द्रियाहीन् पुनः । इत्यादिवेकदण्डेन YogVā. v. 8. 17; D which has not emerged, not occurring अनुत्थितायामेव च इविषिठरादिश्रुतौ शूर्पं प्राप्नुवत् श्रुत्यनुमानं प्रतिबध्नाति TantrVā. 45. 19 (on i. 2. 27); आत्मेवेत्यादिवाक्येन पूर्णब्रह्मावबोधिता । नाविश्वस्तं तमोऽतोऽस्ति न च ज्ञानमनुत्थितम् BṛĀraUBhVā. ii. 4. 101; संशयशिरोऽन्तरद्वयं तु बायुदेवलोकोर्योक्त्वेऽनुत्थितं स्यात् ŚrūtaPra. ii. 616. 25 (on iv. 3. 2)

अनुत्थितासन्नराजलोक (anutthitāsannarājaloka) *m.* nearby princes who have not stood up (as yet) अनुत्थितासन्नराजलोकपरिवृत्तश्च ... द्विजावसरमण्डपान्निर्जगाम (पार्थिवः) TilaMañ. 65. 18.

अनुत्थिति (an-utthiti) *f.* non-emergence तदेत्यादिश्रुतेः कापि मनस्तदयोगतः । शब्दत्वानुभितेर्बाधाभिवारादनुत्थितेः TattvPradī.(Ci.) 343. 9; प्रधानकालस्य प्रबलत्वात्तद्बाधप्रसङ्गादङ्गकालानुसारेण पूर्वपक्षानुत्थितिः MayūMāli. 410. 22 (on v. 1. 18)

अनुत्पतनहेतुत्व (anutpatanahetu-tva) *n.* the state of being the cause of the absence of falling (निविडपीनकुचद्रवयन्त्रणा तमपराधमधात् प्रतिबन्धनी) कुचद्रवयन्त्रणाया हेतुत्वोत्प्रेक्षायामुत्पतनप्रतिबन्धकत्वपरः प्रतिबन्धनीशब्दः फलतोऽनुत्पतनहेतुत्वप्रतिपादकः CitraMi. 91. 12.

अनुत्पतितबिन्दु (an-utpatitabindu) *adj.* (water) of which drops are not tossed up अभ्युद्धृताभिः शुचिभिरिन्द्रिर्मुद्भिश्च योजयेत् । लेपगन्धापहं शौचमनुत्पतितबिन्दुभिः AṣṭāSam. i. 7. 14 (1. 3)

अनुत्पत्ति (an-utpatti) *f.* AI non-birth, non-origination, non-coming into being लीनवृत्तेरनुत्पत्तिर्मयोदोपरतेस्तु सा AdhyāU. 42; धर्माधर्मयोरनुत्पत्तौ पूर्वसंचितयोक्षोपभोगान्निरोधे PadārthaSam. 281. 22; जन्माभावे दुःखाभाव इति निरायतनस्यानुत्पत्तेः NyāyVā. 28. 3 (on i. 1. 2); न हि प्रधानात् परं किंचिदस्ति, यतः प्रधानस्यानुत्पत्तिः तस्मादहेतुमुदव्यक्तम् SāmkhyaKāBh. 7. 28 (on 10); ननु धर्माद्वृत्तेऽर्थकामयोरनुत्पत्तिरेव DaśKūC. 43. 22; अनिमित्तस्य चित्तस्य यानुत्पत्तिः समाद्रया GauḍKā. 4. 77; मुक्तानां च पुनरनुत्पत्तिः BrahmSūBh.(Śāñ.) S. D. 347

231. 5 (on i. 4. 3); 493. 7 (on ii. 4. 1); कारणस्य त्वनुत्पत्तेरनिषेधस्तथा सति BṛĀraUBhVā. i. 2. 3; i. 4. 437; इहापि न पूर्वेण क्षणेन नापि तद्विशेषोत्तरः क्षण उत्पद्यते, न च हेमस्थानीयमिहान्यदस्तीत्यनुत्पत्तिरेवावशिष्यते NyāyMañ. ii. 29. 7; अक्रोधः उत्पत्त्यमानस्यानुत्पत्तिः ManuBh. i. 531. 19 (on 6. 92); ii. 257. 16 (on 7. 59); शरीरः सदाशिवः । अप्रामाण्यादनुत्पत्तेः कथं तत्रागमोत्सवः YaśasCam. ii. 259. 21; तस्मिन् (शक्तिप्रतिबन्धे) सत्यनागतानां शरीरेन्द्रियमहाभूतानामनुत्पत्तिः NyāyKa. 51. 7; न हि मातुलुद्धितुपरिणयनात् प्रत्यवायोत्पत्तिरनुत्पत्तिश्च संभवतीत्यवश्यमन्यतरस्याप्रामाण्यमाश्रयणीयम् ŚāstrDī. 34. 16 (on i. 3. 5); प्रत्यगात्मनो नित्यत्वादनुत्पत्तिमुक्त्वा ... तस्य ज्ञातृत्वमेव स्वरूपमित्युक्तम् VedāntSā. (Rā.) 13. 2 (on i. 1. 2); कथं चोत्पन्नोऽपि विनश्येत् तथा च कथमुत्पद्येतापि भावस्याविनाशिनोऽनुत्पत्तेः Kirāṇā. 31. 13; जीवस्य अनुत्पत्तिं प्रसाध्य पूर्ववाच्युक्तमनुद्य दूषयति PrakāVi. 613. 25; यस्य नादिर्न मध्यं नान्तो नोदयो न निम्लोच इत्यादि-श्रुतिभ्यो वायोरनुत्पत्तिः BrahmSūBh.(Ma.) 32B. 6 (on ii. 3. 8); सतो ब्रह्मणोऽसंभवोऽनुत्पत्तिरेव VedāntPāSau. 216. 4 (on ii. 3. 8); BrahmSūBh.(Śrī.) ii. 130. 10 (on ii. 3. 9); कामादीनाम् ... धीवृत्त्यभावादनुत्पत्तिरेव JivanVi. 15. 6; अत्र ... प्रकृतानुत्पत्तिः संवध्यते TattvPrakā. 107B. 4 (on ii. 3. 1); 115B. 1 (on ii. 3. 18); परस्परपेक्षायां हि द्वयोरनुत्पत्तिरप्रतीतिश्च स्यात् Upask. 343. 1 (on vii. 2. 21); (पुत्रादीनाम्) तेषामनुत्पत्तेः पापध्वंसस्याशक्यत्वात् ManvaMu. 93. 19 (on 3. 37); ननु विज्ञानमयस्य जीवस्यानुत्पत्तौ सर्वव्यवहारोच्छेदः AnuBh. 145. 8 (on ii. 3. 16); सर्वेश्वरात् ... जीवानां त्वनुत्पत्तिः GoviBh. 142. 4 (on ii. 3. 1); All non-arising असंसर्गो निमित्तैश्च वस्तुनि व्यञ्जने द्वयोः । ज्ञानस्य या चानुत्पत्तिरिति सर्वज्ञताक्षणः AbhisaAlaṅ. 3. 15; संमोहात् ... स्थितेः स्यात् विभ्रमो भ्रंशः स्मृत्यनुत्पत्तिनिमित्तप्राप्तौ अनुत्पत्तिः GitāBh.(Śāñ.) 64. 14 (on 2. 63); एकाकाराया बुद्धेरनुत्पत्तिरेव Śarka. 5. 15; अनादिनोऽज्ञानस्य दाहात्, अन्यस्य चानुत्पत्तौ ज्ञानान्मोक्ष उपपन्नः IṣṭaSi. 70. 14; प्रमाणाभावो हि प्रमितेरनुत्पत्तिः Kāśī. iii. 189. 13 (on 5(8). 1); वृत्तिस्त्वैकैकत्रावयविवुद्धेरनुत्पत्तेर्ब्यासङ्गादेवैष्टा NayaVi. 98. 1 (on i. 1. 5); वाक्याधीनानस्य ... अनुत्पत्तौ वा -- तदर्थानुष्ठानपरिवर्जनाभावप्रसङ्गः Bhām. 38. 2 (on i. 1. 1); असति जन्मनि मिथ्याज्ञानस्यानुत्पत्तेः Tātpaṭ. (Vā.) 92. 4 (on i. 1. 2); 150. 13 (on i. 1. 4); न हि ... कर्तव्यताज्ञानस्य च तत्रानुत्पत्तिः शक्यते वक्तुम् NyāyRa. 937. 8 (on 7. 322); शाब्धाः (प्रतिपत्तेः) तावच्छब्दादेवोत्पत्तौ विधिवैयर्थ्यमनुत्पत्तौ चाशक्यत्वम् PramāMā. 18. 26; तत्स- (गोस)दृशोऽयमिति हि प्रत्ययो नेन्द्रियजन्यः, तदापातमात्रेणानुत्पत्तिरिति चेत् -- न NyāyKūA. ii(1). 195. 1; प्रथमकालभावि तावज्ज्ञानं न प्रमाणं फलभूतस्य द्वितीय-ज्ञानस्यानुत्पत्तौ (स्यानुत्पत्तेः) TarkBhā.(Mo.) 12. 4; दुःखमनुभवामीति मतेरनुत्पत्तेः KhaṇḍānKā. 253. 15; (तत्त्वज्ञानस्य) तस्यानुत्पत्तौ रूपरसादिविषयाणां सद्भावे सति तद्गोचराश्रितवृत्तयो न निवारयितुं शक्यन्ते JivanVi. 37. 8; विशिष्टज्ञानपूर्वक्षण एव द्वित्वविनाशापत्या द्वित्वविशिष्टद्वयज्ञानस्यानुत्पत्तिरेव Upask. 319. 17 (on vii. 2. 8); तां (विप्रतिपत्तिम्) विना संशयस्य अनुत्पत्तौ ... प्रवृत्त्यसंभवात् GuruCandr. i. 3. 23; LaCandr. 67. 7; 'मुलं चन्द्रगतधर्मवत्' इति ज्ञानस्याप्यनुत्पत्तेः Alaṅkā-Kau.(Vi.) 61. 9; AIII non-emergence, non-occurrence, non-effectuation तद्रूपविशेषविवक्षायां च कलकलस्य च कारणाभावादेवानुत्पत्तिः स्यात् ParāTri. 70. 7; यत्र तु हतानामुपकारः, नापकारः, नरकादिफलानुत्पत्तेः ManuBh. i. 438. 20 (on 5. 40); इदमेव च देशस्य कालस्य च निमित्तत्वं यदेकत्र कार्योत्पत्तिरन्यत्रानुत्पत्तिरिति NyāyKa. 25. 23; केनचित्प्रतिबद्धत्वादिमादीनामनुत्पत्तौ तन्निबन्धनस्य ... क्रोधः स तामिस्राख्यो द्वेषः TattvVai. 14. 17 (on 1. 8); फलं केचिदुपात्तस्य दुरितस्य प्रचक्षते । अनुत्पत्तिं तथा चान्ये BhaviP. 275B. 30 (i. 186. 4); यदिदं दृश्यते दृश्यमहंत्वंतादिसंयुतम् । सतोऽप्यस्यात्यनुत्पत्त्या बुद्धैतदवाप्यते YogVā. iii. 9. 26; विभूतेरनुत्पत्तौ कामा न पूर्यन्ते SaraKantā. 723. 12; (कामानाम्) सर्वेषामेकनिमित्तत्वात्सहेवोत्पत्तिरनुत्पत्तिर्वा TantrRa. 185. 12; आश्रयाभावे किं प्रत्यासन्नम् असमवायिकारणं स्यात् । तदभावे निमित्तमपि कियुपकुर्वीत् । तथा चानुत्पत्तिः ... स्यात् NyāyKūA. i. 71. 2; कालनियमे प्रमाणाभावात् न च सर्वोत्पत्तिमन्त्रितादृष्टानुत्पत्तौ सर्वमुत्पत्तिरनुत्पत्तिः Kirāṇā. 10. 11; अत्र सत्यपि दाहलक्षणेऽविकले कारणेऽशक्तत्वाव्यस्य कार्यस्यानुत्पत्तिः शक्तिस्वरूपेणाविरुद्धेन धर्मणो-पनिबद्धा AlaṅkāSa. 127. 10; 200. 8; विशेषोक्तिरनुत्पत्तिः कार्यस्य सति कारणे Candrā. 5. 78; कार्यस्यादरस्यानुत्पत्त्यादिना विशेषोक्त्यादिः AlaṅkāRa. 24(3); 54(8); अक्रमात् क्रमिणामनुत्पत्तेः PramāMi. 27. 10 (on i. 1. 32); कारणगुणाद् अप्रादुर्भावोऽनुत्पत्तिः Upask. 106. 2 (on ii. 2. 1); तेनानुत्पत्तिं प्रत्यवायस्यान्ये मन्यन्ते SiddhāMu. 77. 5 (on 150); तद्गुणजन्यत्वेन संभावितयोर्गुणान्तरयोरुत्पत्त्यनुत्पत्तौ Kuval. 144(10); श्लेषस्याभावादतोऽनुत्पत्तिरेवाश्रयः AnuBh. 310. 22 (on iv. 1. 13); तत्र सत्यपि कारणसमवधाने कार्यस्यानुत्पत्तौ विरोधः RasGaṅ. 587. 1; तृणसत्त्वे वद्धिसत्त्वं तदभावेऽनुत्पत्तिः VāyāBhū. 87. 3 (on 22); विप्राय दीयत इत्यादौ च त्यज्यमानद्रव्यस्य प्रक्षेपान्तप्रतीतेर्देवताविग्रहाद्यभावेन परस्वत्वमात्रस्यानुत्पत्तावपि अस्त्येव प्रक्षेपः BhāṭṭCan. 59. 18 (on xiv. 4. 1); काम्यकर्मसंन्यसनात् पुण्यस्यानुत्पत्तौ ... प्रव्रज्याकर्मैव निःश्रेयसं साधयति AmṛUda. 5. 9(8); LalitāSāBh. 207. 9